

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wiedza o historii języka polskiego		8.0.12527	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Polskiego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	forma	stacjonarne
		moduł	język kaszubski w praktyce kulturowej, nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Lucyna Warda-Radys, profesor uczelni; dr hab. Róża Wosiak-Śliwa, profesor uczelni; dr hab. Izabela Kępka, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		3 semestr:	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - udział w zajęciach	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie do zaliczenia	
Liczba godzin		Razem: 25 godzin = 1 ECTS	
Wykład: 30 godz.		4 semestr:	
		15 godzin - udział w zajęciach	
		15 godzin - przygotowanie do zajęć	
		20 godzin - przygotowanie do egzaminu	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Egzamin 	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - egzamin - kolokwium - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • obecności i aktywnego udziału w wykładzie konwersatoryjnym (40%) • pisemnego lub ustnego kolokwium albo innej pracy zaliczeniowej ustalonej na pierwszych zajęciach (60%) Egzamin po 4. semestrze.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Analiza i interpretacja przykładów	Dyskusja wokół problemów poruszanych na zajęciach	Kolokwium	Egzamin
Wiedza				
K_W02	+	+	+	+
K_W04	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U02	+	+	+	+
K_U09		+		
Kompetencje społeczne				
K_K08	+	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

sem. 3 - bez wymagań formalnych

sem. 4 - zaliczony sem. 3

B. Wymagania wstępne

wiedza z zakresu gramatyki języka polskiego

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z genezą języka polskiego i podstawowymi procesami językowymi, które przyczyniły się do ukształtowania współczesnej polszczyzny. Ukazanie śladów dawnych procesów językowych (gramatycznych) we współczesnym języku polskim.

Treści programowe

Pochodzenie języka polskiego (język polski wśród języków słowiańskich). Ewolucyjność języka i jego podsystemów od czasów prasłowiańskich po współczesne: wokalizm – zmiany jakościowe (metatezy i przegłos) i zmiany ilościowe (dotyczące iloczasu, wokalizacji lub zaniku jerów i rozwoju sonantów); konsonantyzm: palatalizacje, dyspalatalizacje i powstanie nowych fonemów; zmiany w grupach spółgłoskowych. Budowa fleksyjna wyrazu w języku praindoeuropejskim i jej przeobrażenia. Ogólne kierunki i etapy ewolucji polskiej fleksji: końcówki deklinacji rzeczownikowej, rozwój deklinacyjny zaimków rodzajowych i nierodziejowych, przeobrażenia prostej i złożonej odmiany przymiotników, kształtowanie się czasownikowych typów koniugacyjnych w języku polskim, rozwój form trybu rozkazującego, imperfectum i aoryst, ewolucja czasu przeszłego złożonego i trybu przypuszczającego, rozwój prasłowiańskich form imiesłowowych, przekształcenia bezokolicznika.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć (listę lektur do wykorzystania na zajęciach i do samodzielnych studiów ustala prowadzący na początku zajęć)**

- Podręczniki i wybory ćwiczeń (do wyboru przez Prowadzącego z poniższej listy):

K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 2006 (fragmenty);

S. Rospond, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1999 (fragmenty),

- Wybory tekstów:

S. Vrtel-Wierczyński, Wybór tekstów staropolskich, Warszawa 1977;

W. Rzepka, W. Wydra, Chrestomatia staropolska, Wrocław 1986;

A. Grybosiova, A. Kowalska, Materiały do ćwiczeń z gramatyki historycznej języka polskiego, Katowice 1988;

K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych, Warszawa 2006.

B. Literatura uzupełniająca (do wyboru przez Prowadzącego z poniższej listy):

- Podręczniki:

J. Strutyński, Elementy gramatyki historycznej języka polskiego, Kraków 1998;

Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Splawiński, S. Urbańczyk, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1955 (fragmenty);

W. Kuraszkiewicz, Gramatyka historyczna języka polskiego. Podstawowe wiadomości z wyborem tekstów staropolskich do ćwiczeń, Warszawa 1972;

D. Podlaska, Gramatyka historyczna języka polskiego z elementami gramatyki języka staro-cerkiewno-słowiańskiego i dialektologii, Słupsk 1996 in. (fragmenty);;

Teksty staropolskie. Analizy i interpretacje, red. W. Decyk-Zięba i S. Dubisz, Warszawa 2003(fragmenty);

L. Moszyński, Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 1984, (fragmenty).

- Słowniki etymologiczne:

A. Brückner, Słownik etymologiczny języka polskiego, Kraków 1957 (lub wyd. nast.);

F. Sławski, Słownik etymologiczny języka polskiego, Kraków od 1952;

A. Bańkowski, Etymologiczny słownik języka polskiego, t. I-II, Warszawa 2000;

W. Boryś, Słownik etymologiczny języka polskiego, Kraków 2005.

Kierunkowe efekty uczenia się**Wiedza**

K_W02, K_W04 K_U02, K_U09 K_K08	Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną podstawową wiedzę o historii języka polskiego zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w dalszej nauce języka kaszubskiego (K_W02); • ma elementarną wiedzę na temat dialektów i gwar polskich zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w dalszej nauce języka kaszubskiego (K_W04).
	Umiejętności Student: <ul style="list-style-type: none"> • posiada elementarne umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk dotyczących języka polskiego i języka kaszubskiego (K_U02); • posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych dotyczących szczegółowych zagadnień językowych - z wykorzystaniem podstawowych badań teoretycznych, źródeł i nowoczesnych technologii (K_U09).
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_K08).
Kontakt lucyna.warda-radys@ug.edu.pl	